

KIELI EDELLÄ

Harry

Forsblom

¹²⁹
TULEVAISUUTEEN

ntamo

**KIELI
EDELLÄ
TULEVAISUUTEEN**

Harry Forsblom

Jees, maailman dialektiikka, runoja 1973 WSOY

Toivakan kirkon kattomaalaus, runoja 1975 WSOY

Tomumajayllätys, runoja 1978 WSOY

Aurinkolinna, romaani 1980 WSOY

Kun legendasta tulee tosi, romaani 1984 WSOY

Ristilukki ja kumppanit, romaani 1991 WSOY

Rakkaus/helvetti, romaani 1996 Like

Concepts of Postmodernism, väitöskirja 2001 University of Jyväskylä

Sorayan kiirastuli, romaani 2006 Artipictura

Verhojen takaa tulee kirjoitus, runoja ntamo 2011

Lasitalo, romaani, ntamo 2012

Frendien kerho, romaani, ntamo 2013

Kuuluisia miehiä nesteessä, runoja, ntamo 2014

© 2015 Harry Forsblom

ISBN 978-952-215-574-0

Ulkoasu Make Copies

Etukannen kuva Heinrich Hoffmann: Der Struwwelpeter (1917)

Takakannen kuva courtesy of <http://sannablogga.blogspot.fi/>

Valmistaja BoD – Books on Demand, Neuerstedt, Saksa

2015

ntamo

www.ntamo.net

HARRY FORSBLOM

**KIELI
EDELÄ
TULEVAISUUTEEN**

ROMAANI

NTAMO

**MEIDÄN ON UDESTA LUOTAVA MAA
RAUKAT VAAN MENKÖHÖT MERTEN TAA**

ILMARI KIANTO: ”NÄLKÄMAAN LAULU”

I KAINUU

Kun Jouko aikansa toisteli alan ihmisille

kahta lausetta, hänet otettiin sisään. Ala oli psykiatrinen ala ja päätöksen potilaaksi tai yhteistyökumppaniksi ottamisesta teki joku jolla piti olla siihen valtuuksia ja pätevyys.

Yhteistyökumppaniksi? Lauseet kuuluivat ”joukossa tyhmyys tiivistyy” ja ikään kuin sadevakuutukseksi, jotta hänen varmasti uskottaisiin olevan tosissaan, idioottimainen ”rikoo on riskillä ruma”. Tuota sanontaa hän itsekin inhosi, ja vain vanhan koulun suomalaisen sketsihuumorin ystävät, edelleen yllättävän laajat piirit, rakastivat sitä. Jos Jouko ainakin vastoin tahtoaan lukeutui noihin piireihin, silloin hän kuului joukkoon. Ehkä hän haki turvaa tästä ajatuksesta: ”Olet ystävien joukossa”.

Yhtä hyvin kuin psykiatriseen sairaalaan Jouko olisi voinut pyrkiä luostariin, kuten monet, jotka halusivat ottaa selvää maailmasta pakenemalla sitä, vaikka sanottiinkin ettei maailmaa voinut paeta – etenkään luostariin. Joukon tapauksessa varaus piti silläkin tavalla myös kirjaimellisesti paikkansa, että hän pääsi ensi aikojen jälkeen melko pian ajoittaiseen avohoitoon. Hänen sairauttaan näet pidettiin alkuarviointien jälkeen jollakin tavalla akateemisena: terävä diagnoosi, se oli sanottava häntä hoitavan lääkärin kunniaksi. Ja siksi hänet hiljaisella sopimuksella otettiin myös mukaan eräänlaiseksi projektin

tutkimusassistentiksi. Lähes mutta ei täysin palkattomaksi tietysti, se tuntui olevan miltei pääasia tässä kisälli–mestari-asetelmassa, jollaiset Suomessa edelleen olivat valitettavan harvinaisia, koska Keski-Euroopan tyylistä käsityöläisperinnettä puuttui.

Joukon hoidossa käynnistyi osaprojekti, joka alun jälkeen ruokki itseään kuin iki-liikkuja. Se kuului asian luonteeseen, vaikka nykyrahoituksen oloissa virsi oli joskus myös lyhyestä kaunis silloinkin kun rikoo oli ruma. Sama juttu kuin jos Chicagossa menit poliisiasemalle ja kerroit että sinulta oli kadonnut tai varastettu kamera blueskerhossa. Siitä et ihan pian selvinnytkään takaisin muiden ihmisten joukkoon.

Tosin Joukolla oli omakin projekti, samat sanat senkin pitemmälle tähtäävästä luonteesta. Jouko halusi parantua. Ehkä se oli hänen ensimmäinen, ainoa ja suurin virheensä, kuten poliisin puheille menijän teko Illinoisissa. Hän kaipasi eroon muutamista epäterveistä käsityksistään, mikäli osoittautuisi, että hänellä oli niitä. Niin myös liiasta kriittisyydestä esimerkiksi kotimaataan kohtaan, koska se oli päättymätön sarka. Hän ei halunnut olla kuin joku loputtomasti marmattava kirjailija Thomas Bernhard Itävallassa, vaan hän tahtoi ottaa vastaan tyhmydetkin kuin suomalainen mies. Ainakin hän halusi ymmärtää niitä, itsessäänkin, Joukossa eikä vain joukossa, vertailevasti siinä missä lääkäriensäkin.

Tämän paneutuvan asenteen takia hänen hoitoon hakeutumistaan saattoi verata luostariin menemiseen, joka perinteisesti oli projekti sekin. Epäterve käsitys, vain yksi niistä, oli juuri tuo hänen nimensäkin sisältävä slogan, josta hän halusi päästä, mikäli mahdollista, jos se oli väärä ja jos hän tosiaan koki allekirjoittavansa sen. Siten se ei ainaakaan pääsisi kehittymään pakkomielteeksi. Toinen lausahdus, jossa puhuttiin vähemmän esteettisistä pulleista trikoiden kantajista, kenties painijoista, ei sen sijaan ollut niinkään epäterve kuin tylsä. Jyrkästi tulkittuna tosin jopa tylsämielinen ja silloin hoitoon ohjaamisen oikeuttava sekin. Pahimmassa tapauksessa jopa ikuiselta tuntuvalle suljetulle osastolle johdatteleva.

Oli vaikea sanoa, kumpi hokema oli lähempänä pakkomiellettä, kumpi taas vähemmän raskas kuulla tai lievemmin raskauttava, kumpi enemmän. Kaikki optiot tuntuivat olevan avoinna. Ehkäpä Jouko, fiksu mies, vain puoleksi vastentahtoisesti ja hitusen dadaistisesti piti sloganeista. Mutta oliko hänen paikkansa silloin psykiatrisessa sairaalassa?

9 789522 155740 >

”Minusta elämä yleensäkin ja myös yksityistapauksissa on onnistuneempaa ja paikkansapitävämpää teoriassa kuin käytännössä. [...] Mutta teoriassakin ja käsityksissä elämästä, fiktioissa, on nimenomaan se vika, etteivät ne oikein pidä paikkaansa, kuten ei yllättäen siis itse elämäkään!”

Harry Forsblomin kahdeksas romaani on puhtaan argumentoivan kielen juhlaa ja parodiaa, Musilin *Mies vailla ominaisuuksia* -klassikon ja monenkin sosiologian valta-teorian päivitys – ja kertomus ongelmanratkaisusta ilman että koskaan varsinaisesti saamme tietää, mikä ongelma ”on”.